

บทความเรื่อง ซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส

ในปัจจุบันการพัฒนาซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์มีอัตราการแข่งขันสูงมาก บริษัทผลิตซอฟต์แวร์มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ออกมาเพื่อแข่งขันกันในตลาดกันอย่างมากมาย บริษัทไมโครซอฟต์ (Microsoft) ซึ่งเป็นบริษัทผลิตซอฟต์แวร์รายใหญ่ มีการพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทต่าง ๆ ออกมาจำหน่ายมากมาย ได้แก่ ซอฟต์แวร์ระบบปฏิบัติการวินโดวส์ (Microsoft Windows) ,ซอฟต์แวร์สำนักงาน (Microsoft Office) และซอฟต์แวร์สำหรับใช้พัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น Microsoft Studio เป็นต้น นอกจากบริษัทไมโครซอฟต์แล้วยังมีบริษัทอื่น ๆ ที่ผลิตซอฟต์แวร์ประเภทต่าง ๆ ออกมาจำหน่าย เช่น บริษัทแมคโครมีเดีย (Macromedia) ,บริษัทอะโดบี (Adobe) และบริษัทไซแมนเทค (Symantec) ซึ่งบริษัทที่กล่าวมาในข้างต้นนั้นมีการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ซึ่งการที่เราจะนำซอฟต์แวร์ของบริษัทเหล่านั้นมาใช้จะต้องซื้อซอฟต์แวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์ซึ่งในทางปฏิบัตินั้นทำได้ยากเนื่องจากซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องนั้นมีราคาแพงไม่เหมาะสำหรับผู้ทั่วไปที่จะซื้อซอฟต์แวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์มาใช้งาน ทำให้กลุ่มของนักคอมพิวเตอร์กลุ่มหนึ่งร่วมกันพัฒนาซอฟต์แวร์ที่ผู้ใช้สามารถนำซอฟต์แวร์มาใช้ได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ โดยเรียกว่า Open Source ตัวอย่างเช่น ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ยูนิกซ์ ลินุกซ์ เวอร์ชันต่าง ๆ โปรแกรม Open Office ซึ่งเราสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ต่าง ๆ เช่น ไทยโอเพนซอร์ส (thaiopensource.org), เนคเทค (www.nectec.or.th) เป็นต้น

สำหรับผู้ที่ใช้โดยทั่วไปการนำซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สนั้นมีกลุ่มผู้ใช้บ้างกลุ่มเท่านั้นที่นิยมใช้ ได้แก่ กลุ่มของผู้ดูแลคอมพิวเตอร์แม้ว่าที่นิยมใช้ระบบปฏิบัติการลินุกซ์เนื่องจากซอฟต์แวร์ระบบปฏิบัติการของไมโครซอฟต์มีราคาแพงมากทำให้ระบบปฏิบัติการลินุกซ์ได้รับความนิยม แต่ในขณะเดียวกันส่วนใหญ่ซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สถูกพัฒนาเพื่อใช้สำหรับเทคโนโลยีสำหรับระบบปฏิบัติการลินุกซ์มากกว่าระบบปฏิบัติการวินโดวส์ทำให้ผู้ใช้โดยส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้ซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สมากนัก แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีการพัฒนาซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สสำหรับใช้ในระบบปฏิบัติการวินโดวส์มากขึ้นและเริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น มีหน่วยงานหลาย ๆ หน่วยงานสนับสนุนและนำซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สมาใช้ในหน่วยงาน เช่น ศูนย์คอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ นำระบบปฏิบัติการลินุกซ์มาใช้กับคอมพิวเตอร์แม่ข่าย การจัดให้มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งระบบปฏิบัติการลินุกซ์ทั้งหมดให้นักศึกษาใช้งาน นอกจากนั้นยังมีโครงการอบรมต่าง ๆ ที่สอนการใช้ซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สประเภทต่าง ๆ เช่น ระบบปฏิบัติการลินุกซ์, ซอฟต์แวร์ประเภท Content Management System สำหรับการสร้างเว็บไซต์ นอกจากนั้นยังมีการจัดตั้งเว็บไซต์ที่ให้ความรู้และให้ดาวน์โหลดซอฟต์แวร์มาใช้งาน เช่น เว็บไซต์ไทยโอเพนซอร์ส (thaiopensource.org), เว็บไซต์ซีเอ็มเอสไทยแลนด์ (www.cmsthailand.com) เป็นต้น

สำหรับผู้ใช้งานส่วนใหญ่ในประเทศไทยยังไม่ให้ความสำคัญกับซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สมากนักเนื่องจากในประเทศไทยยังไม่เข้มงวดเรื่องลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์มากนักทำให้ผู้ใช้ยังมีการใช้ซอฟต์แวร์ละเมิดลิขสิทธิ์ แต่สำหรับองค์กรทางธุรกิจนั้นซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สได้รับความนิยมมากกว่าเนื่องจากการลดต้นทุนในการดำเนินการและลดความเสี่ยงที่อาจถูกจับกุมจากการใช้ซอฟต์แวร์ละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น ซอฟต์แวร์ระบบปฏิบัติการวินโดวส์เอ็กซ์พี (Window XP) มีราคาประมาณ 5,000 บาท ไมโครซอฟต์ออฟฟิศ XP มีราคาประมาณ 10,000 ถึง 20,000 บาท หรือซอฟต์แวร์เฉพาะงาน เช่น AutoCAD มีราคาประมาณ 100,000 – 200,000 ซึ่งมีมูลค่าสูงมากหากนำซอฟต์แวร์ที่ละเมิดลิขสิทธิ์มาใช้แล้วถูกจับกุมก็ต้องเสียค่าปรับเป็นเงินมหาศาล ทำให้องค์กรทางธุรกิจนิยมใช้ซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สมากกว่า ส่วนผู้ใช้ทั่วไปนั้นความเข้มงวดในการจับกุมนั้นยังไม่

เน้นมากนักในขณะที่ในองค์กรธุรกิจนั้นมีความเข้มงวดสูงกว่าเพราะว่าองค์กรธุรกิจนำซอฟต์แวร์มาแสวงหาผลกำไรที่เห็นได้ชัดเจน มีองค์กรทางธุรกิจหลายองค์กรที่ถูกจับกุมเรื่องละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์และถูกปรับเป็นเงินมหาศาลจนทำให้หลาย ๆ องค์กรต้องเลิกกิจการ ไปเลยก็มี สำหรับภาครัฐเองความเข้มงวดในการตรวจสอบเรื่องลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ยังต่ำทำให้ความตื่นตัวในการนำซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สมาใช้ยังน้อยมาก ดังจะเห็นได้คอมพิวเตอร์เกือบทุกเครื่องในหน่วยงานของรัฐติดตั้งระบบปฏิบัติการวินโดวส์ซึ่งล้วนแต่เป็นซอฟต์แวร์ละเมิดลิขสิทธิ์ แต่ในอนาคตนั้นภาครัฐควรมีการเตรียมการนำซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สมาใช้งานให้มากขึ้นเนื่องจากในปัจจุบันบริษัทต่าง ๆ ที่จำหน่ายซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์นั้นเริ่มดำเนินการตรวจสอบหน่วยงานในภาครัฐมากขึ้นและในขณะเดียวกันการพัฒนาโอเพนซอร์สในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว ซอฟต์แวร์หลาย ๆ ตัวมีความสามารถต่าง ๆ ทัดเทียมซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์ มีซอฟต์แวร์บางตัวที่พัฒนาโดยคนไทยมีเมนูคำสั่งต่าง ๆ เป็นภาษาไทย เช่น Linux TLE (ลินุกส์ทะเล), ปลาดาวออฟฟิศ (Pladow Office) เป็นต้น

ในอนาคตซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สจะเข้ามามีบทบาทในการนำมาใช้กับคอมพิวเตอร์มากขึ้นโดยเหตุผลด้านการลงทุนและด้านลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ที่มีความเข้มงวดมากขึ้นเรื่อย ๆ มีตัวชี้วัดเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ประเทศไทยมีอัตราการละเมิดลิขสิทธิ์กว่า 85 เปอร์เซ็นต์ซึ่งหมายความว่าคอมพิวเตอร์ 100 เครื่องมีคอมพิวเตอร์ที่ใช้ซอฟต์แวร์ที่ละเมิดลิขสิทธิ์กว่า 85 เครื่อง ซึ่งทำให้ประเทศไทยถูกบริษัทที่จำหน่ายซอฟต์แวร์เข้มงวดเรื่องลิขสิทธิ์มากขึ้น ดังนั้นในอนาคตนั้นหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ควรมีการวางแผนและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการนำโอเพนซอร์สมาใช้ในการดำเนินงาน การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง

แหล่งอ้างอิง

www.mambohub.com

www.nectec.or.th

www.linux.com